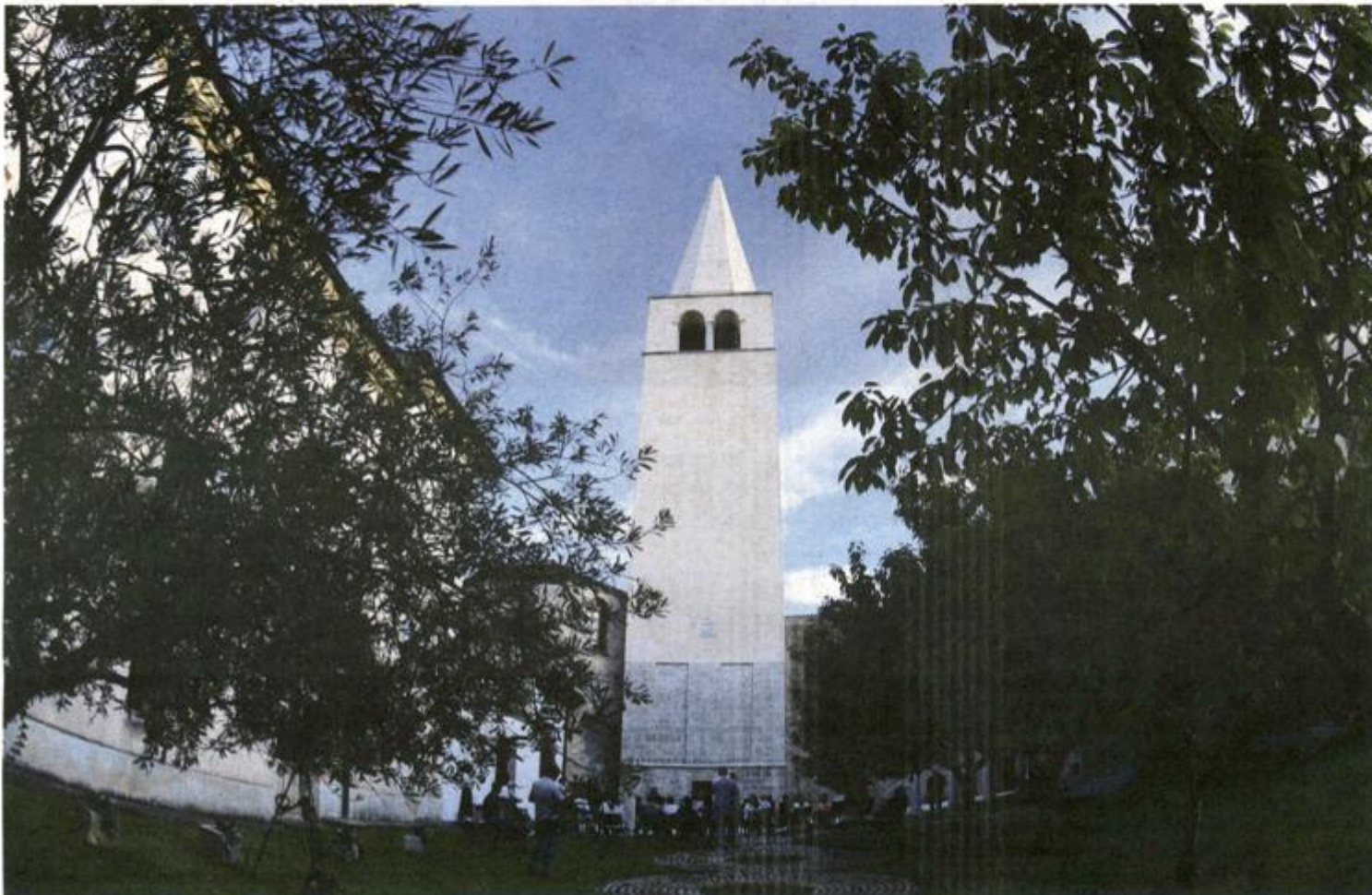

EUFRAZIJANA Jedan od najvećih simbola bizantske kulture na Mediteranu

Obnova zvonika samo je uvod u restauraciju kompleksa Eufrazijeve bazilike koja će potrajati nekoliko idućih godina

Vrijednost radova iznosila je 2,4 milijuna kuna

U idućoj fazi planirana je izrada cjelovite dokumentacije za obnovu krovništva krstionice, konzervatorsko-restauratorska istraživanja i izrada prijedloga radova na oltarnoj pregradi bazilike te preventivna zaštita i monitoring stanja zidnog oslika u staroj sakristiji, rekla je Tajana Pleše, ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda

PIŠE Mirjan RIMANIĆ
 SNIMIO Milivoj MUJOŠEK

POREČ - U dvorištu Biskupije svečano je, uz poštovanje epidemioloških mjera, obilježen dovršetak obnove zvonika Eufrazijeve bazilike, koji je prije dvije godine stradao u nevremenu. Obnova zvonika Eufrazijane, koji datira iz 16. stoljeća, počela je nešto prije Božića, a nositelj ovog zahtjevnog projekta bio je Hrvatski restauratorski zavod.

Vrijednost radova, prema okvirnom sporazumu potpisanim početkom prosinca 2019., iznosila je 2,4 milijuna kuna s uključenim PDV-om, rekla je Tajana Pleše, ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Kompleks Eufrazijane će se obnovljati u sinergiji državnih i lokalnih vlasti

Nadbiskup Dražen Kutleša, koji se prvi obratio nazočnima, zahvalio je svima koji su svojim znanjem, trudom i zalaganjem omogućili realizaciju ovog projekta zadovoljan zbog najave obnove cijelog kompleksa Eufrazijeve bazilike u Poreču.

Intervencija cara Justinijana

Svečanosti je prisustvovala i ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek koja je u svom obraćanju istaknula važnost cijelog sklopa Eufrazijane, koja nije samo simbol samo Poreča već i jedan od najvećih simbola bizantske kulture na Mediteranu.

- Čuvanje kulturne baštine jača svijest o našoj zajednici, a kultura nas povezuje s prošlošću i trasira put prema budućnosti. Dovršetak ove faze radova je najava obnove cijelog kompleksa koja će trajati nekoliko idućih godina, naglasila je ministrica Obuljen Koržinek.

Naime, veličanstveni episkopalni sklop Eufrazijane smješten je uz sjeverni rub poluotoka na kojem je smještena povijesna jezgra Poreča, čija je urbanistička matrica, temeljena na ortogonalnom sustavu kardaa i dekumana, okosnica te arhitektonske kompozicije. Dijelovi sklopa iz 6. stoljeća, trobrodna bazilika, atrij s kvadruportikom, memorijalna kapela i biskupska palača, do danas su

ostali gotovo u cijelosti sačuvani, a djelomično su u izvornoj funkciji. Ta intervencija cara Justinijana koji je u Istru poslao i biskupa Eufrazija i novac za gradnju, prikazana je na mozaiku središnje apsida bazilike.

Na popisu baštine UNESCO-a

Svi izvorni mozaički prizori te arhitektura sklopa jedan su od ključnih primjera ranokršćanske umjetnosti na Mediteranu. Iako su tijekom druge polovice 20. stoljeća provedeni opsežni radovi kojima je cijeli sklop dobio današnji izgled, jasno su vidljive rane građevinske faze datirane u četvrto i peto stoljeće, kao i one kasnije:

od zvonika dograđenog uz zapadnu stranu krstionice u 11. stoljeću i dovršenog u 16. stoljeću do većih građevinskih intervencija tijekom 18. i 19. stoljeća.

Ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda Pleše naglasila je značaj Eufrazijane koja je 1997. godine uvrštena na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Ona je govorila o radovima na obnovi zvonika koji su počeli su 2018. godine dopunom dokumentacije postojećeg stanja, preliminarnom analizom stanja konstrukcije te provedbom sondiranja i iscrpnih laboratorijskih analiza zatečenih zbukanih slojeva na dostupnim dijelovima pročelja zvonika. Nakon dovršetka navedenih aktivnosti i prikupljenih propisanih odobrenja i usvojenih tehničkih rješenja radovi su počeli potkraj 2019. godine.

Osim cjelovitih građevinskih radova, u što je uključena i sanacija konstrukcije te izvođenje nove gromobranske instalacije, koje je izvela tvrtka Kapitel, podizanjem skele u cijeloj visini zvonika omogućena su dodatna konzervatorsko-restauratorska istraživanja kojima su dopunjene i zaokružene spoznaje o njegovoj genezi. Provođenje radova u skladu sa svim pozitivnim propisima i prema uzancama zanata bilo je moguće dovršiti u kratkom roku zahvaljujući novom modelu financiranja. Sredstva je kroz programsku djelatnost Hrvatskog restauratorskog zavoda osiguralo Ministarstvo kulture i medija, a dovršetak radova u željenom roku omogućen je sufinanciranjem Porečke i Pulske biskupije, te Istarske županije, uz potporu Grada Poreča.

Da jezgra Poreča zasja u punom sjaju

- Završetak radova na zvoniku tek je početak nastavka etapnog istraživanja i obnove cijeloga sklopa koje vodi Hrvatski restauratorski zavod. U idućoj fazi planirana je izrada cjelovite dokumentacije za obnovu krovništva krstionice, konzervatorsko-restauratorska istraživanja i izrada prijedloga radova na oltarnoj pregradi bazilike te preventivna zaštita i monitoring stanja zidnog oslika u staroj sakristiji, rekla je Pleše.

O važnosti sinergije ukazao je župan Fabrizio Radin naglasivši da je ona omogućila da Eufrazijeve bazilika zasja u punom sjaju. O važnosti obnove zvonika govorio je gradonačelnik Loris Peršurić. Rekao je da je zvonik neizostavan dio svake vizure Poreča i stoga je ovaj zahvat od velikog značaja za starogradsku jezgru i centar grada.

- Ove je godine u našoj starogradske jezgri napravljena još jedna važna investicija, najveća u ovoj godini, jer smo uredili najveći dio gradske rive. Sve kako bi u konačnici starogradska jezgra Poreča oživjela i zasjala u punom sjaju za sve građane i posjetitelje našeg grada, dodao je Peršurić.